

Dato: 8. september 2015
Center for Kontrol og Fiskeri
J. nr. 15-7400-000041

Referat af møde i Udvalget for Muslingeproduktion den 24. august 2015

Mødet blev afholdt mandag den 24. august 2015, kl. 10-13, i NaturErhvervstyrelsen Nyropsgade 30 - mødelokale 2A i stuen.

Dagsorden kl. 10.00 til 12.30

1. Velkomst v/ NaturErhvervstyrelsen
2. Muslingefiskeri - Drøftelse af notater (konsekvensvurderinger) for Lovns Bredning og Løgstør Bredning
 - a) Præmisser for notaterne (konsekvensvurderinger) v/ NaturErhvervstyrelsen
 - b) Gennemgang af notaterne (konsekvensvurderinger) v/ DTU Aqua
3. Arbejdet med implementering af muslingepolitikken
 - a) Status for arbejdet med flerårige konsekvensvurderinger v/NaturErhvervstyrelsen
 - b) Orientering om kommende bekendtgørelse om kulturbankedyrkning v/NaturErhvervstyrelsen
4. Østersfiskeri
 - a) Præmisser for østersfiskeri i Natura 2000 områder (jf. fremsendte notits) v/NaturErhvervstyrelsen
5. Orientering om verserende initiativer
6. Eventuelt

Deltagere

NaturErhvervstyrelsen (NAER): Anja Boye, Søren Palle Jensen, Janne Dalby

Naturstyrelsen (NST): Marie- Louise Krawack

DTU Aqua: Jens Kjærulf Petersen
Pernille Nielsen

Foreningen Muslingeerhvervet (FME): Viggo Kjølhede

Centralforeningen: Bo Kjeldgaard

Danmarks Naturfredningsforening (DN): Henning Mørk Jørgensen

Århus Universitet (AU): Karen Timmermann

Danish Seafood Association (DSA) Tanja Dragsbæk

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) Lars Brinch Thygesen

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO): Larsen, Henrik Lund

Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening: Søren Mattesen

Referat

1. Velkomst v/ NaturErhvervstyrelsen

Anja Boye (NAER) (fung. formand) bød velkommen til mødet.

Anja Boye oplyste, at formålet med dagens møde var at drøfte de notater (konsekvensvurderinger), som NaturErhvervstyrelsen har modtaget fra DTU Aqua. Konsekvensvurderingerne fra forrige sæson udgør *baseline* for de notater, der er udarbejdet for denne sæson.

Anja Boye (NAER) orienterede om at ny chef i Center for Fiskeri, NaturErhvervstyrelsen, er Bjørn Wirlander, som kommer fra en stilling som fødevarechef i Fødevare København.

Anja Boye (NAER) orienterede kort om den nylige sammenlægning af Miljøministeriet og Fødevareministeriet. NaturErhvervstyrelsen hører nu under Miljø- og Fødevareministeriet, med i alt fem styrelser under ministeriet: NaturErhvervstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen og Kystdirektoratet, samt klagecenter. Indtil videre er der ikke sket nogen ændringer i forhold til fordelingen af opgaver mellem styrelserne. Der vil være flere indgange til Departementet på fiskeriområdet. Tilladelser til muslingefiskeri er fortsat NaturErhvervstyrelsens område. Der blev uddelt oversigt over organiseringen af det nye departement.

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening), spurgte om muslingepolitikken var baseret på den tidligere regering mandater.

Anja Boye (NAER) oplyste, at ministeren er orienteret om politikken, og at vi kører videre med den fortsatte implementering af politikken.

2. Muslingefiskeri - Drøftelse af notater (konsekvensvurderinger) for Lovns Bredning og Løgstør Bredning

a) Præmisser for notaterne (konsekvensvurderinger) v/ NaturErhvervstyrelsen

Janne Palomino Dalby (NAER) præsenterede præmisserne for rådgivningen samt de generelle krav til fiskeriet.

Løgstør og Lovns Bredninger

NaturErhvervstyrelsen har modtaget ansøgninger fra Danmarks Fiskeriforening PO angående fiskeri efter blåmuslinger og søstjerner i Natura 2000 området Løgstør Bredning og fiskeri efter blåmuslinger i Natura 2000 området Lovns Bredning for den kommende sæson 2015/2016.

DTU Aqua er blevet anmodet om, i henhold til køreplanen for flerårige konsekvensvurderinger, at udarbejde et notat for det ansøgte fiskeri. Muslingepolitikkenes målsætninger og præmisser skal anvendes i notatet – særligt niveauet for acceptabel kumulativ påvirkning, som er fastsat til 15 pct. GPS data for den forgangne sæson skal anvendes i opgørelsen af kumulative påvirkninger.

Generelle krav til fiskeriet er

- anvendelse af teknisk udstyr (Black Box),
- anvendelse af den lette skraber,
- genudlægning af større sten,
- maksimalt antal fartøjer pr. område
- fastsættelse af dybdegrænse, så fiskeriet ikke foregår i, og i nærheden af områder med ålegræs.

Løgstør Bredning

Blåmuslinger:

Der er i anmodningen fastsat en kvote på 45.000 tons muslinger. Der er tale om en samlet kvote for fangst og omplantning.

DTU Aqua er blevet anmodet om, at vurdere, om denne kvote er bæredygtig for bestanden i området. Såfremt en kvote på 45.000 tons vurderes ikke at være bæredygtig for bestanden, er DTU Aqua blevet bedt om, at fastsætte en bæredygtig kvote, som notatet dermed skal tage udgangspunkt i. Dybdegrænsen for fiskeri fastsættes til 5 meter og 6 meter omkring Livø i henhold til DTU Aquas ålegræsmålinger.

Søstjerner:

Kvoten er i anmodningen fastsat til 4.000 tons søstjerner og arealpåvirkningen af det ansøgte søstjernefiskeri skal medtages i notatet. Dybdegrænsen er fastsat til samme dybdegrænse, som for muslingefiskeriet.

Der er tilbagegang i bestanden, hvilket skyldes iltsvindet sidste år.

Lovns Bredning

Kvoten er i anmodningen fastsat til 5.000 tons muslinger. Der er tale om en samlet kvote for fangst og omplantning. DTU Aqua er anmodet om, at vurdere, om denne kvote er bæredygtig for bestanden i området. Såfremt en kvote på 5.000 tons ikke er bæredygtig for bestanden, er DTU Aqua blevet bedt om, at fastsætte en bæredygtig kvote, som notatet dermed skal tage udgangspunkt i.

DTU Aqua er blevet anmodet om, at udlægge ålegræskasser, hvor ålegræs er observeret/kan etablere sig.

DTU Aqua er blevet anmodet om, at udlægge fiskekasser i de 2 områder, hvor blåmuslinger i de rette tætheder forekommer med det formål at sikre adgang til muslingefiskeri på lavt vand, dog

ikke til vanddybder under 2 meter. For disse 2 områder i øst og syd, er DTU Aqua blevet bedt om at angive, om fiskeriet vurderes at have en påvirkning på de fugle, som er på udpegningsgrundlaget. Der ikke søgt om fiskeri efter søstjerner i Lovns Bredning

b) Gennemgang af notaterne (konsekvensvurderinger) v/ DTU Aqua

Pernille Nielsen (DTU Aqua) præsenterer notaterne.

DTU Aqua har foretaget fuld monitoring af blåmuslinger og søstjerner i hele Limfjorden og reduceret monitoring på udvalgte ålegræs- og makroalgetransekter. Makroalgetransekterne dækker den fulde dybde

Lovns Bredning - Bestand

Bestandstogtet i april 2015 viste en estimeret biomasse på 20.000 tons blåmuslinger på vanddybder over 3 meter. Biomasse på dybder under 3 meter indgår ikke i estimatet. Der er tale om en halvering af bestanden i forhold til 2014, hvilket skyldes iltsvindet i 2014.

Der er foretaget videomonitoring på positioner udpeget af fiskerne i Lovns Bredning (Fiskekasse 1). Monitoringen viste en god bestand af blåmuslinger i de udpegede områder.

Der er ikke observeret søstjerner i Lovns Bredning.

Lovns Bredning - Fiskekasser

DTU Aqua har udlagt to fiskekasser. Bestandsvurderingen viser, at der i Fiskekasse 1 er 2.300 t og i Fiskekasse 2: 17.500 t.

Black Box data for perioden september 2014 til maj 2015 viser, at det påvirkede areal i Lovns Bredning var 0,2 %.

DTU Aquas notat vedr. Lovns Bredning indeholder følgende anbefalinger:

- Et fiskeri på 5.000 t muslinger (inkl. omplantning) er bæredygtigt for bestanden.
- Et fiskeri på 5.000 t muslinger i de to fiskekasser vil ikke påvirke føde-grundlaget for de muslingespisende fugle.
- Ved muslingefiskeri i de 2 fiskekasser vil ålegræs ikke blive påvirket.
- Ved fiskeri i de 2 fiskekasser vil makroalger kun i begrænset omfang blive påvirket.

Kumulative effekter i Lovns Bredning:

	Gendannelsestid (år)	2011/12	2012/13 - 2014/15 (Black box data for en- ten 1, 2 eller 3 sæsoner)			Kumuleret + 2015/16
Blåmusling	3			2,3		7,1
Makroalger	>5	0,04			1,7	3,9
Bundfauna	2		0,2			5,0
Ålegræs*	>20	0	0			0

Kumuleret arealpåvirkning i % af total arealet af den marine del af habitatområde H30. Kumuleret arealpåvirkning for blåmuslinger, makroalger og bundfauna angivet som procentdel af arealet der påvirkes.

Løgstør Bredning - bestand

Bestandstogtet i april 2015 viste en estimeret biomasse på 189.000 tons blåmuslinger på vanddybder over 3 meter. Biomasse på dybder under 3 meter indgår ikke i estimatet. Den estimerede biomasse af søstjerner er 3.600 tons.

DTU Aquas notat vedr. Løgstør Bredning indeholder følgende anbefalinger:

- En kvote på 45.000 t muslinger er vurderet til ikke at være bæredygtig.
- DTU Aqua vil anbefale en kvote på 30.000 t.
- Et fiskeri på 4.000 t søstjerner vil ikke påvirke søstjernebestanden i Limfjorden negativt.
- Max. 2-3 % arealpåvirkningen ved søstjernefiskeri, opgøres via Black Box data.
- Fiskeri på vanddybder >5 m og udenfor ålegræskasserne vil sikre, at ålegræs ikke bliver påvirket.
- Ved fiskeri på vanddybder >5 m vil makroalger kun blive påvirket i begrænset omfang.

Der er landet 7,6 tons sten hvilket er et fald i forhold til sidste år.

Notatet for Løgstør inkluderer ikke Black Box data for juni måned. Der skal derfor tilføjes 0,7 % for juni måneds påvirkning.

Kumulative effekter Løgstør

	Gendannelsestid (år)	2011/12 (%)	2012/13 - 2014/15 (%) (Black box data for hhv. 2* eller 3** sæsoner)	Kumuleret + 2015/16 (%) 30.000 t	Kumuleret + 2015/16 (%) 45.000 t	Søstjerner (%)
Blåmusling	3		3,5*	9,3	12,3	0
Makroalger	>5	1,3	3,0**	8,6	10,8	2-3
Bundfauna	2-4		4,0**	9,8	12,8	0
Ålegræs	>20	0	0	0	0	0

Kumuleret arealpåvirkning i % af total areal af den marine del af habitatområde H16 for blåmuslinger, makroalger og bundfauna. Til beregningerne er brugt gendannelsestider på hhv. 3, 5 og 2 år. Den kumulerede effekt er beregnet de foregående år i henhold til gendannelsestid + påvirkning for 2015/16 ved et fiskeri efter 30.000 (anbefalet) og 45.000 t (ansøgt).

Ålegræs og makroalger

Data for ålegræs er fra før iltsvind i 2014. Kasser fra den foregående sæson fastholdes og de steder, DTU Aqua har set frøspiring, er inden for de kasser, der blev udlagt sidste år.

Henrik Lund (DFPO) bemærkede, at det vel var begrundelsen for placeringen af kasserne – at spiring var mulig.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) bemærkede, at der ikke er grund til at flytte kassen længere ud.

Med hensyn til makroalger er der konstateret en lille fremgang i det lukkede område og ellers er udbredelsen status quo.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) forklarede, at den kumulerede påvirkning på makroalger ganges med 0,44 (gennemsnittet af målinger viser 0,44 % makroalger på transekterne).

Det samme sker for Løgstør, hvor dækningen dog er 0,745 %

Løgstør - Søstjerner

Henning Mørk Jørgensen (DN) spurgte, hvorfor man i Løgstør kan få en kvote på flere søstjerner end der er konstateret i bestandsvurderingen.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) bemærkede, at man vurderer, at det er bæredygtigt for bestanden i *Limfjorden*.

Henning Mørk Jørgensen (DN) bemærkede, at den samlede vurdering ikke fremgik af notatet. (Notatet er efterfølgende opdateret – kopi heraf er vedlagt dette referat)

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) bemærkede, at søstjerner som art ikke er arealspecifik, og at søstjernerne fx migrerer ind og ud af den sydlige del af Løgstør Bredning (udlægningsområde). Man skulle medtage i betragtningen, at der er tale om en lavværdi art, så der ikke er incitament for et fiskeri ved lave forekomster.

Bo Kjeldgaard (Centralforeningen) bemærkede, at søstjernefiskeriet vil blive stoppet før muslingefiskeriet, hvis der viser sig arealproblemer i forhold til påvirkning af bunden.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) oplyste at 2-3 % påvirkning af søstjernefiskeri kun gælder for makroalger – da der ingen påvirkning er på muslinger og bundfauna af søstjernefiskeri.

General drøftelse af data

Lars Brinch Thygesen (DSF) ønskede oplyst, om der var nogen usikkerheder ved Black Box Data.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) oplyste, at for Black Box er det en meget lille usikkerhed – der er redegjort for usikkerheden i den forrige konsekvensvurdering. Det er noget DTU Aqua løbende følger og evaluerer.

Søren Palle Jensen (NAER) forklarede, at det estimat man har lavet for næste års påvirkning altid er mindre end den faktiske påvirkning, da man fisker på højere tætheder end beregningen tager udgangspunkt i.

Anja Boye (NAER) bemærkede, at når vi når 5 år med Black Box data vil der foreligge en meget sikker vurdering.

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) bemærkede, at DTU Aquas bud på middelbiomasse er lavere end det faktiske.

Lars Brinch Thygesen (DSF) bemærkede, at det vigtige er, at man ikke går helt op til 15 % beregnet kumulativ påvirkning, for at være sikker.

Henning Mørk Jørgensen (DN) bemærkede, at tallene for makroalger bliver usikre hvis undersøgelserne kun går ud til 9 meter.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) forklarede, at DTU Aqua går ud til fuld dybde på transekterne. Og det er ikke en homogen fordeling på hele fjorden. Det er en meget konservativ faktor, som anvendes.

Anja Boye (NAER) understregede, at der er fuld kortlægning af makrolager.

Drøftelse - Anbefalinger Lovns Bredning.

Henrik Lund Larsen (DFPO) udtrykte tilfredshed med at der var lagt op til fiskeri ind til 2 meter, men var utilfredshed med, at fiskeriet var begrænset til de to fiskekasser og ønskede mulighed for at kunne fiske uden for kasserne - ind til 5 meter.

Anja Boye (NAER) bemærkede, at erhvervet på mødet i juni havde udtrykt ønske om, at kunne fiske ind til 2 meter, og at man gerne ville give denne mulighed uden at gå på kompromis med muslingepolitikken. Anja Boye ønskede at høre udvalgets holdning til erhvervets ønske.

Søren Mattesen (Fiskerindustriens arbejdsgiverforening) bemærkede, at når det ikke har en påvirkning, så vil det være fordelagtigt, hvis fiskerne kan fiske ind til 5 meter i resten af bredningen.

Bo Kjeldgaard (Centralforeningen) ønskede mulighed for at omplante blåmuslinger, som slår ned uden for fiskekasserne.

Karen Timmerman (AU) ønskede at vide, hvor lavt der er ved fiskekasse 2.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) forklarede, at der er 2 meter. Ålegræsplanter kan ikke etablere sig i den østlige side på grund af bundforholdene.

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) oplyste, at i det omfang der kan komme ålegræs, bliver det slået ud af blåmuslingenedslag plus iltsvind og kraftig vindpåvirkninger.

Henning Mørk Jørgensen (DN) spurgte, om man ville fastholde den fulde monitoring hvert 3 år?

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) bekræftede dette og forklarede, at kontrolpunkter de mellem liggende år lægges der, hvor man kan forvente at finde ålegræs.

Drøftelse - Kumulative påvirkninger

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening), bemærkede at man i forhold til muslingepolitikens præmisser, ikke kunne konkludere at det ansøgte fiskeri på 45.000 tons ikke var bæredygtigt, når arealpåvirkningen ikke gik ud over de 15 %.

Anja Boye (NAER) bemærkede hertil, at NaturErhvervstyrelsen havde noteret sig dette, men at der er en række præmisser i politikken, som man skal tage hensyn til. Med det ansøgte fiskeri ligger arealpåvirkningen tæt på 15 % og måske er bestanden på vej op. NaturErhvervstyrelsen tager først endelig beslutning til det ansøgte fiskeri efter udvalgmødet. Styrelsen skal bl.a. sikre, at der også er plads til et fiskeri i de kommende sæsoner.

Bo Kjeldgaard (Centralforeningen) ønskede mulighed for at kunne overføre arealpåvirkningen fra det ansøgte fiskeri efter søstjerner til blåmuslinger.

Søren Palle Jensen (NAER) bemærkede, at dette ville kræve en løbende analyse af data.

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening) mente ikke, at det var urealistisk med fiskeri efter 45.000 tons, idet et lignende fiskeri har været udøvet inden for de sidste 10 år.

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) bemærkede, at der samlet set for de sidste 10 år ikke har været fisket over 45.000 tons i hele Limfjorden. I 2004 blev der fisket 70.000 tons i Limfjorden.

Anja Boye (NAER) bemærkede, at det fremgik af notatet, at der er fanget mellem 6 og 8.000 tons de seneste år i Løgstør Bredning.

Overlap mellem sæsoner – supplerende notat

Pernille Nielsen (DTU Aqua) uddelte et supplerende notat om betydningen af at medregne overlap mellem fiskerisæsoner (en sæson løber fra september til udgangen af juni) . Hermed forstås, at hvor der er fisket på de samme positioner to år i træk, regnes påvirkningen kun en gang. Beregningsmetoden var blevet anvendt ved et tilfælde forrige sæson - på et tidspunkt hvor den beregnede kumulative effekt var langt fra de 15 %.

NaturErhvervstyrelsen ønskede, at oplyse udvalget om dette og konsekvenserne for beregningen af den kumulative effekt.

Pernille Nielsen (DTU Aqua) forklarede, at for Løgstør Bredning kan det betyde en forskel på halv procents påvirkning, om man benytter den ene eller den anden metode.

Anja Boye (NAER) forklarede, at NaturErhvervstyrelsen er blevet orienteret om, at der er regnet med et overlap mellem sæsonerne og at notatet viser, at det rent faktisk betyder noget, om der regnes med overlap.

Anja Boye (NAER) udbad sig udvalgets holdning til spørgsmålet.

Karen Timmermann (AU) ønskede at vide, om det giver det incitament til fiskerne til at fiske på det samme område? Det er jo fordelagtigt, at der ikke fiskes over et større areal.

Viggo Kjølhede (FME) og Henrik Lund (DFPO) oplyste, at fiskerne fisker, hvor der er mange muslinger, og ikke ud fra hensyn til overlap.

Henning Mørk Jørgensen (DN) bemærkede, at man bør nulstille efter hver sæson, idet det er rationalet for gendannelsesperioden.

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) forklarede, at inden for en fiskerisæson vil det fortsat være således, at hvis man har ramt den samme kvadratmeter 3 gange, tæller den kun en gang.

Anja Boye (NAER) opsummerede afslutningsvis under dette punkt, at NaturErhvervstyrelsen havde noteret ændringsønsker for Lovns Bredning, men ingen særlige ønsker vedr. Løgstør Bredning. NaturErhvervstyrelsen havde noteret, at der var forskellige synspunkter vedr. "overlap mellem sæsoner", men at det overordnet var styrelsens betragtning, at politikken er tænkt uden et overlap mellem sæsoner.

Anja Boye (NAER) ønskede udvalgets bemærkninger til notaterne fsva. indholdet og det nye format.

Udvalget fandt, at det nye format var nemt at læse og gav et godt overblik.

Anja Boye (NAER) oplyste, at NaturErhvervstyrelsen vil forlægge en indstilling vedr. fiskeri efter blåmuslinger i hhv. Lovns og Løgstør Bredninger for direktionen, hvorefter tilladelser kan udstedes.

3. Arbejdet med implementering af muslingepolitikken

a) Status for arbejdet med flerårige konsekvensvurderinger v/NaturErhvervstyrelsen

Anja Boye (NAER) nævnte, at der var blevet afholdt temamøde den 11. maj i år om flerårige konsekvensvurderinger, hvor udvalget kom med en række ideer til projekter.

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) oplyste, at DTU Aqua har arbejdet videre med projekt vedr. belysning af miljøeffekter, som skal søges under EHFF. Endvidere arbejdes med projekter vedr. kortlægning af ålegræs og makroalger ved Horsens /Lillebælt for at opnå samme type datagrundlag som der findes for Løgstør og Lovns Bredninger.

Anja Boye (NAER) orienterede udvalget om de kommende ansøgningsrunder for GUDP projekter:

- GUDP har frist for ansøgninger til efterårsrunde d. 2 sep. 2015 kl. 12.00. Tilsagn og afslag forventes meddelt senest d. 4 dec. 2015. Der udbydes en pulje på ca. 70 mio. kr. i denne runde, men der er mulighed for beløbet øges til ca. 85 mio. kr.
- Der bliver indkaldt til forårsrunden i slutningen af året, med forventet ansøgningsfrist start marts 2016.

Anja Boye (NAER) orienterede udvalget om de kommende ansøgningsrunder for EHFF tilskudsordninger i 2015.

De økonomiske rammer er ikke anført på de ordninger, der først åbner senere på året, da de ikke ligger fast endnu.

Udsætning af ål:

Ansøgningsperiode 1. august – 1. oktober. Der er 3, mio. kr.

Fællesindsatser fiskeri (Fisker/ Forsker partnerskaber, Vidensopsamling ift. Discard og Innovation fra hav til bord):

Det forventes at ordningen åbner sidst i uge 36 med frist den 1. oktober. Der er afsat 17,3 mio. kr.

Side 11/16

Tilskud til producentorganisationernes produktions- og afsætningsplaner:

Ansøgningsperiode 1. september – 1. oktober og igen fra 1. november – 1. januar 2016. Der er afsat 8.9 mio. kr. pr. runde.

Fiskeri, natur og miljø (innovation vedr. bevaring af marine ressourcer og Marin biodiversitet):
Ansøgningsperioden er 1. november – 1. januar 2016.

Fællesindsatser akvakultur (Innovation Inden for akvakultur):
Ansøgningsperioden er 1. november – 1. januar 2016.

Afsætningsfremme:
Ansøgningsperioden er 1. november – 1. januar 2016.

Integreret Maritim Politik.
Ansøgningsperioden er 1. november – 1. januar 2016.

Ansøgningsperioderne er vejledende.

b) Orientering om kommende bekendtgørelse om kulturbankedyrkning v/NaturErhvervstyrelsen

Janne Palomino Dalby (NAER) orienterede om arbejdet med en kommende bekendtgørelse om kulturbankedyrkning.

Kulturbanker er muslingebanker, der er udlagt på bunden. Opdræt i vandsøjlen er reguleret via bekendtgørelse om opdræt af muslinger i vandsøjlen.

Blandt sigtelinjerne i muslingepolitikken er en videreudvikling af forvaltningen af fiskeriet. I målsætninger og forvaltningsprincipper for muslingeskrab og øvrig muslingeproduktion i Natura 2000 områder indgår kulturbankedyrkning som en produktionsform, som kan udgøre et alternativ til muslingeskrab på vilde populationer.

Endvidere er en af milepælene i muslingepolitikken, at kulturbankeproduktion skal fremmes og iværksættes i samspil med andre produktionsformer.

Der er en stigende interesse for denne produktionsform, og NaturErhvervstyrelsen modtager mange ansøgninger. NaturErhvervstyrelsen ønsker derfor at sikre klare rammer og vilkår, så ansøgninger behandles ens.

Lars Brinch Thygesen (DSF) bemærkede at man ved kompensationsopdræt har set at man flytter fra et område til et andet og bemærkede at man kan komme til at 'booste' et iltsvind fordi mange af muslingerne dør. Lars Brinch Thygesen bemærkede endvidere, at omplantning af muslinger i Limfjorden til mere iltholdige områder fungerer godt.

Karen Timmermann (AU) bemærkede, at hun grundlæggende er imod kulturbanker, fordi man høster (skraber) de samme muslinger ad flere omgange. Karen Timmermann ønskede, at bekendtgørelsen skulle indeholde en bestemmelse om, at formålet med kulturbanken skal være at bekæmpe iltvind.

Viggo Kjølhede (FME) bemærkede, at man ved at sprede muslingerne kan få vækst i såvel den oprindelige banke som kulturbanken, idet man får muslingerne spredt ud.

Lars Brinch Thygesen (DSF) bemærkede, at der kan være naturlige grunde til at muslingerne findes i visse områder og ikke i andre.

Henning Mørk Jørgensen (DN) bemærkede, at meningen med politikken er, at kulturbanker skal afløse skrabningen på vilde bestande, ikke udvide den samlede skrabning.

Marie Louise Krawack (NST) bemærkede, at man ikke på nuværende tidspunkt kan flytte kompensationsmuslinger til videre vækst på kulturbanker.

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening) var positiv overfor, at man kan udlægge banker og en ny bekendtgørelse.

NaturErhvervstyrelsen orienterer udvalget om bekendtgørelsens form og struktur inden høring.

4. Østersfiskeri

- a) Præmisser for østersfiskeri i Natura 2000 områder (jf. fremsendte notits) v/Naturerhvervstyrelsen

Anja Boye (NAER) orienterede udvalget om baggrunden for en fremsendt notits om præmisserne for østersfiskeri i Natura 2000 områder.

Limfjordsfiskernes Østersforening bad på et møde om fiskeriet i den kommende sæson om en udmelding fra NaturErhvervstyrelsen om fiskeri efter østers i Natura 2000 områder er omfattet af muslingepolitikken præmisser. Limfjordsfiskernes Østersforening fremviste et brev fra en tidligere fødevareminister, hvoraf det fremgik at østersfiskeriet ikke ville blive omfattet af muslingepolitikken. Brevet var dateret et halvt år før politikken trådte i kraft.

For at der ikke skal skabes tvivl om muslingepolitikken har NaturErhvervstyrelsen udarbejdet en notits, som er sendt til Muslingeudvalget og Limfjordsfiskernes Østersforening.

NaturErhvervstyrelsen har lagt vægt på, at fiskeri efter østers – som fiskeri efter blåmuslinger - foregår med et skrabende redskab. Fremover vil de rammer, målsætninger og præmisser der er fastsat i muslingepolitikken derfor også finde anvendelse i østersfiskeriet i Natura 2000 områder.

NaturErhvervstyrelsen har bestilt rådgivning ved DTU Aqua vedrørende østersfiskeri i den kommende sæson på en kvote på 150 tons i Nissum Bredning. Der er også anmodet om fastsættelse af en mulig kvote for fiskeri uden for Natura 2000.

Der var ingen umiddelbare bemærkninger fra udvalget.

5. Orientering om verserende initiativer

Søren Palle Jensen (NAER) orienterede om tilladelse til Håndbrejling mv. af stillehavsøsters.

NaturErhvervstyrelsen har givet tilladelse til "Håndbrejling, manuel optagning samt dykning efter gigas østers". Alle med en østers eller blåmuslingelicens kan søge Stillehavsøsters er en invasiv art, som kan fortrænge hjemmehørende arter i Limfjorden. Der er nu konstateret områder med stillehavsøsters mange steder i Limfjorden. Der er efter ønske fra fiskere i Limfjorden givet tilladelse til optagning i Sallingsund, hvor der er konstateret flere banker af stillehavsøsters på lavt vand.

Der er pt. givet tilladelse til 2 fiskere, der ønsker at indsamle Stillehavsøsters og der er udlagt et mindre område, hvor man kan opbevare opsamlede Stillehavsøsters fra samme produktionsområde.

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening) ønskede at vide, om tilladelsen harmonerer med Fødevarerbekendtgørelsen og om der var tale om et ekspeditionscenter.

Søren Palle Jensen (NAER) svarede, at FVST har godkendt fremgangsmåden, så længe det er inden for samme produktionsområder (i dette tilfælde område 11).

Søren Mattesen (Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening) fremførte, at industrien tager prøver hver uge af stillehavsøsters fra muslingefiskeri og hver uge tager vandprøver. Søren Mattesen fandt, at det var problematisk, at industrien skulle opfylde strengere krav, da det udgør en betydelig udgift at tage prøver.

Anja Boye (NAER) oplyste at NaturErhvervstyrelsen har imødekommet et ønske fra erhvervet om at fjerne stillehavsøsters. Der er valgt en model som er i overensstemmelse med fødevarerlovgivningen.

Ønsker fremsat af erhvervet vedr. fiskeri efter blåmuslinger i Limfjorden og Lillebælt

Side 14/16

Janne Palomino Dalby (NAER) orienterede om status for to af erhvervet fremsatte ønsker

- Ønsket om større fartøjer i Limfjorden blev præsenteret af DFPO på temamødet om flerårige konsekvensvurderinger. Der er tale om en harmonisering med Lillebælt, med undtages af motorkraft.
- Ønsket om mindre mindstemål for blåmuslinger i Lillebælt er indsendt af Bæltenes Fiskeriforening. Her er tale om en harmonisering i forhold til mindstemålet i Limfjorden.
- Begge ønsker er i god proces og vi forventer, at ændringerne falder på plads inden årets udgang.

Effekt af søstjernevod:

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) præsenterede resultaterne af en undersøgelse af søstjernevodets påvirkning af havbunden. Resultaterne viser at voddet har en meget lille påvirkning af havbunden.

Baggrunden for projektet:

- Øget forekomst af søstjerner i Limfjorden i de senere år, hvilket ifølge fiskerne har påvirket muslingebestanden negativt samt betydning for mindre succesfuld produktion på kulturbanker.
- Formålet med projektet har været at etablere et fagligt grundlag for forvaltning af bestanden af søstjerner i Limfjorden med henblik på at etablere et egentlig fiskeri efter søstjerner.
- Projektet var et samarbejde mellem DTU Aqua og Foreningen MuslingeErhvervet.

DTU Aqua har monteriet søstjernebestanden siden 2013. Der kan ud fra et konservativt estimat bæredygtigt fiskes 10.000 tons per år for hele Limfjorden.

Effekter på bundfauna og makroalger:

Undersøgelserne er gennemført ved at trække et vod fyldt med søstjerner over havbunden.

Undersøgelserne viser:

- Der er ingen effekt på blåmuslinger
- Der er ingen effekt på infauna (artsrigdom, antal individer eller artsdiversitet).
- Dykkere kunne ved dykning på områder før og efter voddet blev trukket over bunden ikke registrere en påvirkning på makroalger, men da der var enkelte makroalger i voddet, konkluderes det, at voddet har en effekt på makroalger svarende til 30-50 % af muslingeskaberens effekt på makroalger.

Jens Kjerulf Petersens præsentation vedhæftes referatet.

Karen Timmermann (AU) ønskede at vide, om der forekom ophvirvling af sediment ved anvendelse af søstjernevoddet?

Jens Kjerulf Petersen (DTU Aqua) svarede, at ophvirvlingen er mindre end ved muslingeskrab

Bo Kjeldgaard (Centralforeningen) ønskede at vide, om resultaterne kunne få betydning for tilladelserne.

Anja Boye (NAER) svarede, at det ingen betydning ville få for tilladelserne.

Ny bekendtgørelse område 76 – status.

Søren Palle Jensen (NAER) oplyste, at Fødevarestyrelsen har haft ændringen af bilag 1 vedr. områderne 76-78 i høring, og den forventes at den træder i kraft 1. september. Med ændringen er der nu sammenfald mellem afgrænsningen af Natura området og produktionsområderne.

Anja Boye (NAER) bemærkede, at den nye kortlægning af Lillebælt er modtaget og at der kommer en revision af tilladelserne inden længe.

6. Eventuelt

Bjørn Wirlander (enhedschef i Center for Fiskeri NaturErhvervstyrelsen) hilste på udvalget.

Viggo Kjølhede (FME) gav en status for søstjerneprojektet. Der havde været problemer med at levere de aftalte mængder til "999". 350 tons søstjerner var blevet lavet til mel. Viggo Kjølhede orienterede om en udfordring med teksten i forordningen vedr. fiskemel, Det havde vist sig, at pighuder ifølge EU's forordning ikke kunne anvendes til fremstilling af fiskemel til foder til husdyr. Der har efterfølgende været møde med Fødevarestyrelsen, og der arbejdes på en dispensation til at fodringsforsøgene kan fortsætte. Der arbejdes desuden på en omklassificering af søstjerner i forordningen.

Renseriet til søstjerner er helt på plads.

Lars Brinch Thygesen (DSF) bemærkede at DSF har modtaget en ansøgning vedr. hjertemuslingefiskeri. Anja Boye oplyste, at ansøgningen er modtaget i NAER, men at lovgivningen ikke tillader et målrettet fiskeri efter hjertemuslinger. NAER har ikke inden udvalgsrådet haft lejlighed til at se nærmere på den konkrete ansøgning.

Anja Boye (NAER) orienterede udvalget om, at rådgivningen vedrørende østersfiskeri køres i skriftlig procedure i udvalget. Der er ønske om opstart af fiskeriet i uge 41.

Anja Boye (NAER) orienterede om, at næste møde i udvalget er i februar 2016.